

Yaşamın İlk Yılları Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitim

Editör

Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR

Yaşamın İlk Yılları

Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitim

Editör

Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR

Yazarlar

Adalet KANDIR - Ayşe GÖKÇEN - Bahar GÜMRÜKÇÜ BİLGİCİ - Belkıs TEKME
Betül KAPKIN İÇEN - Bilal MACUN - Ceren KILIÇ - Davut AÇAR - Elif ÇAĞLAK
Elif ÖZCAN - Ender DURUALP - Ezgi YAZGAN - Fatma AKBULUT ATAKOL
Fatma ÇALIŞANDEMİR - Fatma YAŞAR EKİCİ - Fatmanur ÖZTOKLU DURMUŞ
Ferhat BAHÇECİ - Muhammed Berk KELEŞ - Müberra DEMİR
Neslihan GÖZÜBÜYÜK HAZEN - Nuray KORKMAZ - Özlem BAL

ISBN: 978-625-382-417-4

E-ISBN: 978-625-382-430-3

DOI: 10.54637/vizetek.9786253824303

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, basılı ve elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra ÇOLAKOĞLU

Kapak Tasarımı: Ahmet TUNÇDEMİR

Dizgi & Mizanpaj: Samet TORUN

Baskı: Ankara | Eylül, 2026

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Yaşamın ilk yılları, insan gelişiminin en hızlı ve en belirleyici dönemidir. Bu yıllarda kurulan ilişkiler, sunulan bakım ve öğrenme fırsatları, çocuğun öğrenme, ilişki kurma ve dünyayı anlamlandırma biçimlerini uzun vadede şekillendirir. Erken çocukluk, bugün yalnızca bir eğitim konusu değil, aynı zamanda sağlık, aile ve sosyal politika alanlarının da ortak gündemidir.

“Yaşamın İlk Yılları: Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitim” adlı bu kitap, erken çocukluk dönemini bütüncül bir bakış açısıyla ele almak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta, gelişimin kuramsal temellerinden sınıf içi uygulamalara uzanan geniş bir yelpazede, alanında uzman akademisyenlerin güncel alan yazınına dayalı değerlendirmeleri bir araya getirilmiştir. Kitap üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda gelişimin temelleri ve çocuğun iyi oluşu, ikinci kısımda dil, iletişim ve sosyal ilişkiler, üçüncü kısımda ise eğitim yaklaşımları, öğrenme ortamları ve destekleyici uygulamalar ele alınmaktadır.

Bu kitabın okul öncesi eğitimi ve çocuk gelişimi alanlarında öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilere, öğretmenlere, araştırmacılara ve uygulayıcılara kaynak olması amaçlanmıştır. Ayrıca çocuğunun gelişimini desteklemek isteyen ebeveynlere de yararlı bir kaynak olmasını umuyoruz.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen çok sayıda kişi bulunmaktadır. Değerli katkılarıyla kitaba emek veren tüm bölüm yazarlarımıza, kitabın düzenlemesi sürecindeki katkılarından dolayı Bilim Uzmanı Ayşe Gökçen’e ve yayın sürecindeki destekleri için Sevgili Büşra ÇOLAKOĞLU başta olmak üzere tüm VİZETEK ailesine içtenlikle teşekkür ederim.

Kitabın, erken çocukluk alanına katkı sağlamasını ve okuyucuları için yararlı bir kaynak olmasını dileriz.

İÇİNDEKİLER

I

GELİŞİMİN TEMELLERİ VE ÇOCUĞUN İYİ OLUŞU

1. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Gelişimsel Sağlığın İnşası:

Aile Ortamı, Nörogelişim ve Koruyucu Sistemler 2

Davut AÇAR

Betül KAPKIN İÇEN

2. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Geliştiren Bakım 24

Ezgi YAZGAN

Ender DURUALP

3. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Psikolojik İyi Oluş..... 56

Ceren KILIÇ

4. BÖLÜM

Yaşamın İlk Yıllarında Dünyayı Anlamlandırmak:

Çocuklarda Öz Düzenleme ve Destekleyici Stratejiler 81

Neslihan GÖZÜBÜYÜK HAZEN

5. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Dikkat Becerilerinin Gelişimi ve Desteklenmesi 105

Fatmanur ÖZTOKLU DURMUŞ

6. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Çocuk Eyleyciliğinin

Gelişimi ve Eğitimde Desteklenmesi..... 123

Bahar GÜMRÜKÇÜ BİLGİCİ

II

DİL, İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

7. BÖLÜM

Erken Çocuklukta İletişim Gelişimi: Aile ve Eğitimcilerin Rolü 142
Müberra DEMİR

8. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Dil Gelişiminin Desteklenmesi:
Sosyal Etkileşim, Aracılı Öğrenme ve Anne Katılımı 169
Fatma AKBULUT ATAKOL

9. BÖLÜM

Yargılamadan Anlamaya: Şiddetsiz İletişim ve Erken Çocukluk 198
Ayşe GÖKÇEN
Fatma ÇALIŞANDEMİR

10. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Akran İlişkileri 215
Özlem BAL

11. Bölüm

Erken Çocukluk Döneminde Önyargı Karşıtı Eğitim 241
Belkıs TEKMEK

III

EĞİTİM YAKLAŞIMLARI, ÖĞRENME ORTAMLARI **VE DESTEKLEYİCİ UYGULAMALAR**

12. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Steam Yaklaşımının Gelişime Katkıları:
Güncel Literatürün Değerlendirilmesi 262
Elif ÇAĞLAK
Adalet KANDIR

13. BÖLÜM

Erken Çocuklukta Hareket Eğitimi: Sanat Temelli Bir Yaklaşım 289
Elif ÖZCAN

14. BÖLÜM

2024 Okul Öncesi Eğitim Programı Bağlamında

Açık Hava Etkinlikleri: Öğretmen ve Veli Görüşleri 316

Ferhat BAHÇECİ

Nuray KORKMAZ

15. BÖLÜM

Erken Çocukluk Eğitiminde Dijital Oyunların Kullanımı 327

Muhammed Berk KELEŞ

Bilal MACUN

16. BÖLÜM

Erken Çocukluk Döneminde Ergoterapi 341

Fatma YAŞAR EKİCİ